

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)

T.a.v. Hare Excellentie mevrouw C.J. Schouten

Postbus 20401

2500 EK Den Haag

E-mail: MinisterLNV@minlnv.nl

CC: Landbouwoordvoerders Tweede Kamer

Putten, 6 februari 2019

Kenmerk: B4214

Onderwerp: NMV tegen contraproductieve GPS verplichting op mesttoedieningsapparatuur

Hooggeachte minister Schouten,

De Nederlandse Melkveehouders Vakbond (NMV) is met stomheid geslagen over de aangekondigde plannen voor het per 2021 verplichten van AGR-GPS op alle machines die dierlijke mest kunnen aanwenden (Kamerbrief 33037-346). De voorgenomen maatregel staat haaks op de beloofde vereenvoudiging van de mestwetgeving en is bovendien contraproductief als het gaat om het behalen van de doelstelling met betrekking tot het verminderen van emissies (naar water en lucht). In deze brief roept NMV u dan ook met klem op om deze bizarre regeling in ieder geval vrij te stellen voor melkveehouders. In deze brief zullen wij uiteen zetten waarom het onnodig is melkveehouders met dergelijke lastenverzwaring op te zadelen.

Wanneer de maatregel geïmplementeerd wordt ter voorkoming van fraude dan verbaast het NMV dat deze voor melkveehouders gaat gelden: Melkveehouders geven ieder jaar in de gecombineerde opgave verregaande gegevens op waaruit conclusies over mestproductie en plaatsingsruimte getrokken kunnen worden. Daarnaast is er vanuit de sector zelf de verplichting van de Kringloopwijzer, waar ook toeleveranciers geautomatiseerd data invoeren, waardoor het vrijwel volstrekt onmogelijk is om mest van het papier af te laten verdwijnen. Dat de voorgenomen plannen voor verplichte GPS op mesttoedieningsapparatuur er nu liggen stuit ons dan ook tegen de borst. De consequenties van deze plannen zullen uitsluitend kostprijsverhogend werken, waarbij de ervaring leert dat dit resulteert in de afname van het bedrijfsresultaat van onze melkveehouders.

Veel melkveebedrijven nemen deel aan derogatie. Het is algemeen bekend dat de waterkwaliteit onder derogatiebedrijven vrijwel unaniem te kwalificeren valt als 'goed'. De kans dat op deze bedrijven 'zwarte' mest op de percelen wordt uitgereden is dan ook erg klein, omdat het belang van derogatie voorop staat voor de continuïteit van deze bedrijven. Het ombouwen van mesttoedieningsapparatuur kost al gauw meer dan 15.000 euro. Een investering die veel gezinsbedrijven zich op korte termijn niet kunnen veroorloven. Velen hebben op hun bedrijf al moeten compenseren voor de korting die zij kregen op fosfaatrechten. Bovendien moeten veel bedrijven op hun stallen nog asbest saneren zonder tegemoetkoming of subsidie. Daarbij liggen er ook nog investeringen in het verschiep die deze gezinsbedrijven zullen moeten gaan doen om te voldoen aan klimaatdoelstellingen.

Het gevolg hiervan is dat veruit de meeste boeren de mest door loonwerkers uit zullen laten uitrijden, die zo een monopoly positie krijgen toegeschoven dankzij overheidsingrijpen. Dit zou mogelijkerwijs weer kunnen leiden tot prijsstijging van loonwerkkosten. Het tweede, maar zeker net zo belangrijke, gevolg is dat dit ertoe zal leiden dat er veel meer mest onder suboptimale omstandigheden zal worden uitgereden. De loonwerkers kampen nu al met een bezettingsprobleem ten tijde van de aanvang van het mestrijzeizoen en bovendien zal een logisch gevolg zijn, om kosten te besparen, dat er meer kuubs per

hectare worden aangewend in het voorjaar. Teveel mest ineens toedienen of onder de verkeerde weersomstandigheden leiden tot meer emissies naar water én lucht dan noodzakelijk. Dit staat haaks op milieudoelstellingen en speelt, zoals in voorgaande alinea beschreven, nauwelijks een rol bij het terugdringen van fraude waar het melkveehouderijen aangaat.

Een ander gevolg is dat er percelen die te nat of te droog zijn worden voorzien van een aanzienlijke hoeveelheid mest, wat weer leidt tot structuurschade. Ook de kans op bodemverdichting is vele malen groter doordat de tank van de loonwerker vaak veel zwaarder (groter) is dan die van de veehouder. Bodemverdichting is een vorm van structuurschade. Laat deze structuurschade nou net één van de grootste problemen zijn die uit- en afspoeling veroorzaakt en het water bufferend vermogen verkleind. Kortom, in eigen beheer mest aanwenden met de kleine tank is beter voor bodem en gewas, én zorgt bovendien voor een hogere nutriëntenbenutting.

Data

Als er meer monitoringsgegevens over het uitrijden van mest worden opgeslagen, kunnen die aanleiding geven tot WOB-verzoeken. Wij zien het regelmatig gebeuren dat als er belangrijk beleid op de agenda staat er dubieuze rapporten verschijnen die de politieke agenda wensen te beïnvloeden. Ook zijn er risico's dat milieugroeperingen de bemesting op basis van het bestaand gebruik op grond van de Habitatrichtlijn op landbouwgrond proberen te ontcrachten als u allerlei data beschikbaar stelt. De mestproductie van runderen is gebaseerd op forfaitaire normen, terwijl bedrijfsspecifiek door voeding, huisvesting en al dan niet aanwezig zijn van water in de mestopslag er allerlei discussies kunnen ontstaan over de uitgereden mest versus de geproduceerde mest.

Verzin iets beters

De bedrijven die mest van het eigen bedrijf op notabene eigen grond aanwenden, kunnen wat NMV betreft niet bestempeld worden als fraudegevoelig. Het overgrote deel van de mest van rundvee op melkveebedrijven wordt op deze manier gebruikt, en zou wat NMV betreft dan ook moeten worden vrijgesteld van deze regeling. Niet allerminst om het voortzetten van een melkveebedrijf rendabel maar ook aantrekkelijk te houden. Ook is NMV er alles bij gebaat om op het beroep 'boer' niet volledig afbreuk te plegen door het werken met de natuur te vervangen door het werken met sensoren. Juist de betrokkenheid van een melkveehouder bij zijn land en dieren is een waarde die wij moeten koesteren.

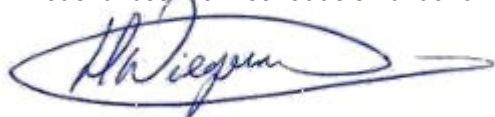
De voorgestelde maatregelen zijn strijdig met de goede landbouwpraktijk, dat wil zeggen; de milieudoelen van de meststoffenwet. Melkveehouders worden afhankelijk van de loonwerker en kunnen zelf niet meer per omgaande reageren op de beste weersomstandigheden. Dit zorgt per saldo voor een verslechtering van de milieudoelen op het gebied van water, luchtemissies en bodemkwaliteit.

NMV stelt kortom voor:

- Stel melkveebedrijven vrij van deze voorgenomen verplichting voor GPS op mesttoedieningsapparatuur.
- Zet in op betere handhaving in zogenaamde probleemgerichte focus.

NMV licht deze brief graag mondeling toe en verzoekt om uw reactie.

Met vriendelijke groet,
Nederlandse Melkveehouders Vakbond

Harm Wiegersma (voorzitter)